

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek konzultantky práce

Autor práce: Alena Pellešová

Název práce: Jak se učitel stává waldorfským učitelem

Autor posudku: Magdalena Mouralová

Alena Pellešová se ve své práci zaměřila na pedagogy na waldorfských školách a na jejich cestu k této profesi. Jedná se o téma zajímavé a neotřelé, spíše sociologické než veřejněpolitické, což je však s ohledem na studovaný obor zcela v pořádku.

Předložená práce je poměrně slušně řemeslně zvládnutá – text je psán kultivovaným odborným jazykem, práce je standardně strukturovaná a jednotlivé části jsou solidně zpracované – cíle práce a výzkumné otázky jsou srozumitelně formulované, data a použité metody jsou velmi pečlivě popsány a diskutovány (v tomto ohledu je práce bezpochyby nadprůměrná¹), studentka zvládla pracovat s odbornými prameny i s vlastními rozhovory (s pěti současnými či bývalými waldorfskými pedagožkami) a je schopna z nich vytáhnout podstatné informace, snaží se i o vztahování vlastních zjištění ke zvoleným teoretickým konceptům.

Práce však trpí dosti obvyklým neduhem bakalářských (a ostatně i diplomových) prací – nedrží příliš pohromadě. Sebraná data sice umožňují odpovědět na zvolené otázky, ale jen dosti povrchně, nastíněná teoretická východiska příliš nepomáhají v naplnění cílů a neinicují žádný zajímavý řez daty, vzájemné vztahování působí hodně mechanicky – má se to tak dělat, tak to nějak udělám. Především proto je celá práce dosti mělká a o cestách waldorfských pedagožek se sice něco dozvíme, ale řada zjištění je dosti banálních či neurčitých (např. autorka mluví o motivaci v podobě „souznění s waldorfskou pedagogikou“, ale co to přesně znamená, jak toto souznění vypadá, jak jej respondentky popisují, co si pod ním představují, jaké aspekty waldorfské pedagogiky jsou pro ně důležité a proč, to se nedozvíme). Bohužel se také z práce skoro vytratil rozměr, který by mně osobně přišel nejzajímavější, protože má veřejněpoliticky přesah (a odpovídal původní hlavní výzkumné otázce), totiž jak se z „běžného“ učitele stává učitel alternativní. Dotazované waldorfské pedagožky totiž často žádnou fázi „běžného učitelování“ neprošly, na pedagogickou dráhu se nepřipravovaly a na běžné škole neučily.

Po věcné stránce je práce víceméně v pořádku, narazila jsem jen na dvě drobnosti – nepřesný význam motivátoru „zájem“ (interest), který autorka pojímá jako „zájem o něco“, tj. ve významu zaujetí, i když přesnější by bylo „zájem na něčem“, tj. ve významu preference (s. 32). Autorka také nepřesně používá pojem Čechy ve významu Česko/Česká republika (s. 14).

Rovněž argumentace je vedena většinou korektně, autorka pouze zbytečně prokládá popis situace osobním hodnocením, i když oba prvky většinou jasně odlišuje. Občas sklouzává ke zjednodušování – např. mám pochyby o závěru, že se respondentky „dostaly (k práci) díky větší či menší náhodě, ve které hlavního činitele hráli přátelé a známí...“ (s. 31). Je otázka, zda se jedná o náhodu – ne každý má přátele, které mu mohou antroposofii či waldorfskou pedagogiku představit. To, že dotyčné takové lidi ve svém okolí měly, bych nepovažovala za náhodu, ale spíše za charakteristický rys. K hrubému klišé se pak bakalantka uchyluje při diskusi rizik způsobených zahrnutím pouze respondentek – žen, kdy uvádí, že ženská perspektiva by mohla „být citově zabarvenější“ než perspektiva mužská. (s. 21), případně odkazuje na „mateřský pud“ při

¹ Mám jen připomínku k pokusu o anonymizaci – s ohledem na znalost školy, délky působení na ní a další údaje o respondentkách, jako jsou zahraniční pobyty, vystudované školy a vyučované předměty, je lze poměrně dobře identifikovat a anonymizace nemá význam.

vysvětlování potřeby blízkého vztahu s žáky (s. 34).

Z formálního hlediska je práce průměrná, najdou se v ní drobná pochybení gramatická (interpunkce – např. s. 17, 20, 26; shoda podmětu s přísudkem – s. 19; nepoužívání zájmena „svůj“), typografická (odsazení prvních odstavců; nesvázaní slovních spojení) či stylistická (vyšinutí z vazby – např. s. 3, 34; nevhodně volená slova – např. „distingovanost“ na s. 7; opakování informace na str. 9; tautologie na s. 6). Rovněž seznam literatury je trochu odbytý, zdroje jsou uváděny v nejednotném formátu, některé položky nedávají smysl.

I když předložená práce rozhodně není dokonalá, dle mého názoru splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji **doporučuji přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „velmi dobře“**.

Otázky k obhajobě:

1. Mohou být výsledky práce nějak dále využity? Jak?
2. Jaký výzkumný design byste navrhla, pokud byste zůstala u původního záměru a zkoumala přerod učitele hlavního proudu na učitele alternativního?

21. 8. 2015

Magdalena Muralová